

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	Preddiplomski studij povijesti (JPD i DPD)	1.6. Način izvođenja nastave (broj sati P+V+S+e-učenje)	15P + 15S
1.2. Godina studija	1.-3.	1.7. Očekivani broj studenata na predmetu	15-20
1.3. Naziv predmeta	Glagoljica i hrvatska ćirilica u povijesnim vrelima	1.8. Nositelj predmeta	dr. sc. Kristijan Juran, izv. prof.
1.4. Bodovna vrijednost (ECTS)	3	1.9. Suradnici	
1.5. Status predmeta	Sveučilišni izborni predmet		
2. OPIS PREDMETA			
2.1. Ciljevi predmeta	Cilj je kolegija upoznati studente s najvažnijim vrstama i pojedinačnim spomenicima iz korpusa hrvatskih povijesnih vrela pisanih glagoljicom i hrvatskom ćirilicom. Studente će se poticati na samostalan rad s izvornom glagoljičnom i ćirilicom arhivskom građom iz 16.-18. stoljeća.		
2.2. Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Nema posebnih uvjeta		
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	Studenti će se upoznati s hrvatskom pismenom kulturom kao posebnim kontekstom činjenica koje moraju usvojiti na temeljnim kolegijima iz hrvatske srednjovjekovne i ranonovovjekovne povijesti. Uz to, dobit će uvid u metodologiju istraživanja izvorne građe pisane hrvatskom ćirilicom i glagoljicom, što korespondira s drugim sličnim nastavnim sadržajima koji ih osposobljavaju za samostalan istraživački rad .		
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	Nakon odslušanog i položenog kolegija student će znati: - objasniti kontekst nastanka glagoljice i hrvatske ćirilice - prepoznati različite tipove glagoljičnog i ćirilicnog pisma - ispričati sadržaj najvažnijih (odabranih) srednjovjekovnih glagoljičnih i ćirilicnih spomenika (Bašćanska ploča, Povaljska listina, Vinodolski zakon, Istarski razvod, Poljički statut, Novakov misal...) - navesti i opisati vrste povijesno-pravnih i povijesno-demografskih izvora za hrvatsku povijest 16.-18. stoljeća pisanih (i) glagoljicom odnosno ćirilicom te navesti ustanove i zbirke u kojima se čuvaju - čitati i transliterirati/trankribirati kurzivnu glagoljicu i/ili hrvatsku ćirilicu		
2.5. Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	Napomena: prvi je kvartal predviđen za predavanja, a drugi za seminare. Kalendar predavanja i seminara može se mijenjati, ovisno o mogućnostima i eventualnim promjenama termina predviđenih za terensku nastavu 1. tjedan:		

	<p>P: Povijesni pregled hrvatske glagoljaške baštine S: Plan izvođenja i upute o izradi seminara 2. tjedan: P: Postanak, vrste, razvoj i rasprostranjenost glagoljice i hrvatske ćirilice (2.-3. sat) 3. tjedan: P: Povijesni kontekst i sadržaj najvažnijih srednjovjekovnih glagoljičnih i ćiriličnih spomenika – Bašćanska ploča, Povaljska listina, Vinodolski zakon, Istarski razvod, Poljički statut, Novakov misal... (4.-5. sat) 4. tjedan: P: Opis i analiza izvora pisanih glagoljicom i ćirilicom u razdoblju 16.-18. st.: bilježnički ugovori i javno-pravne isprave (6.-7. sat) 5. tjedan: P: Opis i analiza izvora pisanih glagoljicom i ćirilicom u razdoblju 16.-18. st: matične knjige i anagrafi (8.-9. sat) 6. tjedan: P: Opis i analiza izvora pisanih glagoljicom i ćirilicom u razdoblju 16.-18. st: kronike (10. sat); Opis i analiza izvora pisanih glagoljicom i ćirilicom u razdoblju 16.-18. st: matrikule bratovština (11. sat) 7. tjedan: P: Glagoljica i hrvatska ćirilica u Državnom arhivu u Zadru – terenska nastava (12.-13. sat) 8. tjedan: P: Glagoljica i hrvatska ćirilica u Stalnoj izložbi crkvene umjetnosti u Zadru – terenska nastava (14.-15. sat) 9.-15. tjedan: izlaganja seminarskih radova, komentari i diskusija</p>					
2.6. Vrste izvođenja nastave:	<p>☒ predavanja ☒ seminari i radionice vježbe <i>on line</i> u cijelosti mješovito e-učenje ☒ terenska nastava</p>	<p>☒ samostalni zadaci multimedija i mreža laboratorij mentorski rad (ostalo upisati)</p>	2.7. Komentari:			
2.8. Obveze studenata	<p>Studenti imaju obvezu napisati jedan seminarski rad koji je preduvjet za polaganje ispita. Obvezni su pohađati nastavu (toleriraju se dva izostanka) i aktivno sudjelovati u nastavnom procesu (rad na pripremama za predavanje i samostalnim zadacima).</p>					
2.9. Raspodjela ECTS bodova prema studijskim obvezama (upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova	Pohađanje nastave		Praktični rad		Kolokvij	
	Priprema za predavanje		Referat		Pismeni ispit	1,5
	Domaće zadaće	0,5	Seminarski rad	1	Usmeni ispit	

odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta):	Istraživanje		Esej		(Ostalo upisati)	
	Eksperimentalni rad		Projekt		(Ostalo upisati)	
2.10. Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Ukupna se ocjena zasniva na kakvoći seminarskog rada (40%), rezultatima ispita (50%) te aktivnosti i nazočnosti studenta/studentice na predavanjima i seminarima (10%)					
2.11. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	
	DAMJANOVIĆ, Stjepan, <i>Slovo iskona</i> , Zagreb, III. Izdanje, 2002. (poglavlja: Sveta Solunska braća, str. 11-20; Glagoljica i cirilica, str. 49-63; Pogled u hrvatsko glagoljaštvo, str. 205-210; Pismohrana u kamenu, str. 211-224; Hrvatski cirilicom i latinicom, str. 296-307 odnosno odgovarajuća poglavlja u drugim izdanjima iste knjige)			1	Znanstvena knjižnica i Gradska knjižnica u Zadru	
	HERCIGONJA, Eduard, <i>Tisućljeće hrvatskoga glagoljaštva</i> , Zagreb, 2009.			-	Znanstvena knjižnica i Gradska knjižnica u Zadru	
	NAZOR, Anica, <i>Knjiga o hrvatskoj glagoljici. „Ja slovo znajući govorim“</i> , Erasmus naklada, Zagreb, 2008.			1	Znanstvena knjižnica u Zadru	
	ZELIĆ-BUČAN, Benedikta, <i>Bosančica ili hrvatska cirilica u srednjoj Dalmaciji</i> , Split, 2000.			-	Znanstvena knjižnica u Zadru	
2.12. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskoga programa)	<p><i>Brački zbornik</i>, br. 15, 1987.</p> <p>BRKOVIĆ, Milko, Nekoliko neobjavljenih isprava poljičkoga kančilira Marka Barića, <i>Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU Zadru</i>, 46, Zadar, 2004, 269–306.</p> <p>FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Grozdana, <i>Bratovštine Župe sv. Mihovila u Sv. Filipu i Jakovu od 17. do 19. stoljeća</i>, Sv. Filip i Jakov, 2013.</p> <p>FRANOV-ŽIVKOVIĆ, Grozdana, <i>Društvena slika ugljanskih sela od 15. do 18. stoljeća prema podacima iz glagoljskih vrela</i>, Doktorski rad, Sveučilište u Zadru, 2013.</p> <p>FUČIĆ, Branko, <i>Glagoljski natpisi</i>, Zagreb, 1982.</p> <p><i>Iskoni bē slovo</i>, Zagreb, 2001.</p> <p>KAPETANIĆ, Niko / ŽAGAR, Mateo, Najjužniji hrvatski glagoljski natpis, <i>Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku</i>, 39, Dubrovnik, 2001, 9-48.</p> <p>NAZOR, Anica, Prožimanje glagoljice i cirilice na hrvatskom prostoru, <i>Hrvatska i Europa II</i>, Zagreb, 2000, 289-297.</p> <p>RUNJE, Petar, <i>Glagoljica u zadarskoj nadbiskupiji u srednjem vijeku</i>, Gradska knjižnica Zadar, 2005.</p> <p>ŠUPUK, Ante, <i>Šibenski glagoljski spomenici</i>, JAZU, Zagreb, 1957.</p>					

SVEUČILIŠTE U ZADRU

Obrazac: Opis predmeta

	<p><i>Tko starim putem hodi, ne zahodi : Glagoljica i hrvatski glagolizam. Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog skupa povodom 100. obljetnice Staroslavenske akademije i 50. obljetnice Staroslavenskog instituta, Zagreb – Krk, 2004.</i></p> <p>VLAHOV, Dražen, <i>Matica krštenih župe Lindar (1591.-1667.). Glagoljski zapisi od 1591. do 1648.</i>, Državni arhiv u Pazinu, 2012.</p> <p>ŽAGAR, Mateo, <i>Kako je tkan tekst Bašćanske ploče</i>, Zagreb, 1997.</p>
2.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija	Studentska evaluacija nastavnika; rasprava o sadržaju nastave i temama seminarskih radova; konzultacije, redovite i po dogovoru; ispiti.
2.14. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	